SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 38. JERSEY CITY and NEW YORK,. WEDNESDAY,. MARCH 1, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го БЕРЕЗНЯ 1989 Ч. 38. РІК XCVI.

У КИЄВІ ВІДБУЛАСЯ ДЕМОНСТРАЦІЯ

Перед демонстрантами виступає поет Іван Драч.

Київ. — У середу, 22-го лютого, біля 6,000 українців вийшли на демонстрацію в захист національних архітектурних пам'ятників, а також на підтримку демократичних змін у зв'язку з майбутніми виборами на з'їзд народних депутатів.

Перед зібраними виступив поет Іван Драч. Демонстрацію розігнала міліція. Причину розгону демонстрації агентство Ассошіейтед Пресс покищо не подає. Декілька осіб були заарештовані.

Агентство Ассошіейтед Пресс повідомляє, що два дні перед демонстрацією І, Драч зустрівся у Києві з генеральним секретарем Міхаїлом Ґорбачовим, який робив поїздку по Україні.

Збірка фондів на УГС проходить успішно

(В. Літинський). — На останньому Конґресі СКВУ в Торонто багато уваги було присвячено подіям в Україні. Були заклики щоб українська діяспора присвячувала більше уваги цим подіям і своєю матеріяльною допомогою скріплювала боротьбу за права українського народу.

Українська Гельсінкська Спілка є одною з найбільш замітних організацій в Україні, які борються за духове і фізичне існування українського народу, за його національні, релігійні і людські права. Люди, які стоять в проводі УГС це в більшості колишні в'язні різних таборів і тюрем. Багато з цих людей є нездатні до фізичної праці, які дальше терплять різні адміністративні переслідування. Ризикуючи своїм життям і добром своїх родин, вони дальше борються за право українського народу бути вільним господарем на своїй землі.

В околиці Олбані, Н.Й., після узгіднення із ЗП УГС і Боженою Ольшанівською, головою АОЛПУ постав Комітет Сприяння УГС, який складається з членів АОЛПУ. Ініціятором комітету був інж. Михайло Герець, який спільно з головою Відділу В. Літинським очолив комітет. Секретаркою комітету є д-р Ліда Тарнавська, касиром Мирон Бучак, а контролером є Петро Паращак.

Як перший проєкт придбання фондів, комітет вислав лист-заклик на адреси, які комітет мав до диспозиції. Пізніше цей лист вислано до „Свободи" і інших газет.

Відгук громади був справді добрий. За короткий час сума пожертв переступила 10,000 дол. Пожертви дальше надходять. По закінченні різдвяної кампанії все книговодство буде перевірене компетентними людьми, а імена жертводавців будуть проголошені в пресі.

Із самозрозумілих причин, ще не можна дати подробиць праці. Комітет надіється, що в слушний час він дасть повний звіт. Комітет Сприяння УГС запевняє, що всі пожертви будуть передані на допомогу тільки українським правозахисникам в Україні.

Комітет уважає, що всі українці на поселеннях повинні включитися активно в акцію допомоги УГС. Дальші пожертви можна слати на адресу: Friends of UHU — AHRU, Rd. 5 — Box 6, Troy, N.Y. 12180.

Чеки слід писати на: Friends of UNU — AHRU. Пожертви можна відтягнути від федеральних податків.

ЗАБАВА В БРУКЛИНІ

Бруклин, Н.Й., — Тут в неділю, 5-го березня ц.р., від год. 1-ої до 6-ої по полудні в авдиторії української католицької школи св. Духа відбудеться забава спонзорована 21-им Відділом СУА. На забаві до танців приграватиме „Ричард", а в програму включені теплий буфет і льотерія. Вступ для дорослих 8 дол. а для молоді до 14 років — вільний.

Центр в Дітройті уділить стипендії

Дітройт. — Українсько-Американський Центр Метрополітального Дітройту відзначує в цьому році 74 років корисної суспільної діяльности.

Фундація Українсько-Американського Центру, яка виявляється його клітиною, проголошує третій річний розподіл студентських стипендій та фінансових дотацій для товариств і організацій.

Фудація була встановлена для молодих, талановитих українців, які потребують фінансової допомоги продовжувати вищі студії.

Фундація підтримує також ті організації, ціллю яких є наукова і культурна праця. Цього року фундація призначує на ту ціль 5,000 дол. Дирекція фундації буде брати під увагу тільки ті подання, в яких буде виявлена дійсна потреба фінансової допомоги і тільки для мешканців чи організацій із стейту Мишиген.

Прохання о стипендії чи допомоги можна вносити до 20-го червня 1989 року. Признані фінансові допомоги та стипендії будуть роздані в часі 74-го ювілейного бенкету, який відбудеться 1-го жовтня цього року.

Аплікації та додаткові інформації можна отримати звертаючись на адресу: Ukrainian-American Center Foundation, 39182 Aynesley Dr., Mont Clemens, Mich. 48044; tel.: (313) 366-1580.

ЗВЕРНЕННЯ

Головної Ради Наукового Товариства ім. Шевченка з приводу 175-річчя народження Тараса Шевченка — великого поета і національного пророка України, патрона нашого Товариства. З цієї нагоди Головна Рада НТШ в імені Наукових Товариств ім. Шевченка в Австралії, Европі, Канаді і ЗСА заявляє наступне:

1. Сповняючи заповіт нашого патрона стояти на службі отого живого слова, що він його поставив на сторожі українського народу, НТШ домагається рівноправного місця українській культурі — мові, літературі й науці в сім'ї вільних народів світу. Особливо підтримуємо вимогу українського народу, щоб українська мова стала державною мовою в Україні.

2. НТШ об'єднує творчі наукові сили української діяспори та координує наукову працю, що її завданням є розкрити правду про Україну і довести її до тих осередків, які формують публічну і наукову думку в світі.

3. НТШ твердо переконане, що існує одна українська культура, якій служать культурні діячі в Україні і поза її межами, і що тільки спільними зусиллями усіх синів і дочок українського народу можна внести українську науку і правду про Україну та велике слово Кобзаря у скарбницю світової культури.

4. Н Ш одностайно підтримує акцію письменників і культурних діячів в Україні за збереження природної краси і ненарушимости Канівської гори, тієї української духовної святині, де спочиває прах великого Сина України. Тарасова гора — це ота нерозрита могила з нашим духовим скарбом. Вона мусить залишитися найсвятішим заповідником українського народу для всіх українців — і мертвих, і живих, і ненароджених — в Україні й в усьому світі.

5. НТШ щиро вітає і підтримує ініціятиву українського населення міста Львова здвигнути пам'ятник Тарасові Шевченкові у цій старовинній столиці Галицької землі. Львів — це колиска Наукового Товариства ім. Шевченка, яке постало у тому історичному місті, завдяки співпраці всіх культурних сил України, що жили під різними займанщинами.

У твердій вірі і непохитній надії, що дух іскри волі Великого Кобзаря, котрим він надхнув наш нарід, ніколи не погасне, та що не довгий вже той час, коли український нарід заживе у своїй хаті, де своя правда і сила і воля, НТШ молить Всевишнього, щоб цей ювілейний Шевченків рік став початком доби єдности і братньої любови для всього українського народу, в Україні і в діяспорі.

Наукове Товариство ім. Шевченка
Головна Рада

Балет з Донецька виступає з успіхом в ЗСА

І. Дорофеєва і В. Писар'єв в дуеті.

Джерзі Сиrі, Н. Дж. — Як уже інформовано, Донецький балетний ансамбль, після деяких труднощів після приїзду до ЗСА на турне, з успіхом продовжує це турне по Америці завдяки допомозі приватних мистецьких кіл.

І так в неділю, 26-го лютого, цей ансамбль бравурно закінчив п'ятиденне перебування в Ню Йорку в Сиrі Сентер, отримавши першорядну критику в місцевих ґазетах. Щоденник „Ню Йорк Таймс" помістив три статті про виступ балету — всі похвальні, а надзвичайно тепло висловився також відомий критик Клайв Барнс в газеті „Ню Йорк Пост". Увагу критиків притягає вже міжнародного стажу 24-літній танцюрист Вадим Писар'єв, як також його дружина Інна Дорофеєва.

Балет з Донецька виступить у Філядельфії в понеділок і вівторок, 6-го і 7-го березня ц.р., в Театрі Шуберта, 25 Брод вул. південь, в год. 8-ій вечора.

УОКЦентр інформує, що там можна набути квитки в ціні по 24, 20 і 14 дол., що вже включає знижку на 20 відсотків. В цій справі слід телефонувати на число (215) 663-1166.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н.Й. — Тут у неділю, 19-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні в домі СУМА відбудеться шевченківський концерт. Цей концерт підготовляють учні зі своїми учителями Школи Українознавства при парафії св. Михаїла. В програмі — святочне слово, спільні деклямації і співи.

СХОДИНИ В ПАМ'ЯТЬ ПАТРІЯРХА

Ню Йорк. — Старанням Українського Патріярхального Товариства тут в неділю, 5-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ою та 10-ою вулицями відбудуться святочні сходини присвячені св. п. Патріярхові Йосифові. Доповідь на тему „Спроба підсумків відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України" виголосить Микола Галів.

Американські психіятри прибули в Совєтський Союз

Вашінґтон. — У Совєтський Союз прибула група американських лікарів-психіятрів. Програма їх перебування в СССР передбачає відвідання психіятричних шпиталів, у тому числі і „спецлікарень", які донедавна перебували у віданні Міністерства внутрішніх справ і в яких під виглядом хворих тримали політичних в'язнів.

Американські лікарі зустрінуться також з 18-ма пацієнтами психіятричних шпиталів, про яких совєтські дисиденти кажуть, що вони поміщені у лікарні, будучи психічно здоровими. Американці проведуть інтерв'ю з десятьма колишніми пацієнтами таких шпиталів, щоб вияснити, при яких обставинах ті були насильно поміщені у „психушки".

Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" вказує, що результати візити американських лікарів-психіятрів, яка плянувалася вже давно і триватиме два тижні, має важливе значення, бо рекомендації членів групи будуть взяті до уваги при розгляді справи відновлення совєтської організації лікарів-психіятрів у Всесвітній психіятричній асоціяції, з якої вони вийшли кілька років тому, щоб не бути виключеними з неї.

Американську делеґацію очолює заступник помічника державного секретаря ЗСА з прав людини і гуманітарних справ Роберт Фарранд. У групу входить д-р Лорин Рот, професор психіятрії Західнього психіятричного інституту і клініки Пітзбурзького університету, а також кілька співробітників американського крайового центру психічного здоров'я і Американської психіятричної асоціяції.

Під час попередніх переговорів зі совєтською стороною вдалося вирішити ряд важливих процедурних моментів. Так, наприклад, щоб забезпечити об'єктивний розгляд справи про психічний статус колишніх і нинішніх пацієнтів шпиталів вирішено, що американські лікарі будуть мати можливість розмовляти з хворими наодинці, без присутности совєтських колеґ. Однак після цієї конфіденціяльної зустрічі повинна відбутися спільна зустріч американських і совєтських психіятрів у присутности хворого. На цій заключній зустрічі совєтські лікарі зобов'язані дати вичерпні пояснення причин, чому даний пацієнт був поміщений у шпиталь.

У СВІТІ

ОФІЦІЙНІ РЕЧНИКИ Білого Дому заявили в кінці минулого тижня, що З'єднані Стейти Америки не будуть спішитися з визнанням недавно зформованого уряду для Афганістану, який покищо перебуває на території Пакістану. „Ми признаємо цей уряд після докладних студій і після того, як повстанці-муджагедіни контролюватимуть більшістю території тієї країни", — заявили речники Державного департаменту. Згідно з опінією „Ню Йорк Таймс" Адміністрація президента Джорджа Буша покищо концентрує свою увагу на плянах допомоги для повстанців, яка включає постачання зброї, амуніції і військового виряду. Після захоплення Кабулю і більшости афганської території повстанці можить розраховувати також на збільшену економічну допомогу для цивільного населення. Передумовою такої допомоги, кажуть представники Білого Дому, Є дотримання договору підписаного у Женеві і створення уряду базованого на демократичних принципах. Якщо, однак, в Афганістані розпічнеться хаос, і одна група виступатиме проти другої за здобуття влади, ЗСА стримають взагалі допомогу. Покищо відбувається процес переходу урядового війська на сторону повстанців і повний моральний розклад комуністичного режиму. Досі 11,000 вояків перейшли до повстанців.

У НЕДІЛЮ, 26-го ЛЮТОГО Ц.Р., в Москві, за згодою міських властей, відбувся на площі біля вірменської церкви жалібний мітинг присвячений роковинам „сімгаїтського погрому", під час якого, згідно з офіційними даними, були вбиті 32 вірмени, що жили в цьому азербайджанському місті. Біля церковної стіни організатори цього мітингу прикріпили на дерев'яних дошках фотознімки забитих. Учасники складали біля стіни квіти і молилися за душі погиблих. Один із транспарантів домагався покарання азербайджанців за злочин, тобто вбивство невинних людей. Промовці домагалися від центрального уряду в Москві визнати злочин ґеноцидом і дозволити поставини пам'ятник жертвам в Москві.

ПРЕДСТАВНИК ІНДОНЕЗІЙСЬКОЇ Амбасади в Токіо, Макс Лапод, повідомив кореспондентів, що у висліді двогодинних переговорів між президентом Індонезії Сугарто і міністром закордонних справ Китайської Народної Республіки Жень Жеченем дійшло до замирення між двома згаданими країнами. Непорозуміння і перервані дипломатичні зв'язки мі Індонезією і КНР тривали повних 22 роки. Тепер є усі надії на відновлення дипломатичної діяльности. „Ми братимемо участь у процесі нормалізації відносин без втручання до внутрішніх справ інших держав і на цій базі будемо розбудовувати відновлену співпрацю з Китаєм", заявив Ладон. Індонезія розірвала дипломатичні зв'язки з Китаєм в 1967 році, закидаючи Пекінові вмішування у внутрішні справи і підготову перевороту в Індонезії, країні, у якій живуть понад чотири мільйона китайців.

СОВЄТСЬКИЙ ІСТОРИК Андронік Міґранян, науковий співробітник Інституту мирової системи Академії Наук СССР, написав в тижневій газеті „Місковскіє Новості" статтю, у якій порушує досить болючу справу мадярського повстання в 1956 році і здушення його совєтськими танками. Згаданий історик пропонує, щоб совєтські і мадярські історики перевели докладне наукове слідство цих подій і вийшли з якоюсь конкретною пропозицією полагодження цієї справи. Очевидно, повстання можна схарактеризувати, як антисталінський спротив і боротьбу мадярських народних мас проти тоталітарної влади сталінського режиму, каже Міґранян, який зараховує себе до групи прихильників політики гласности і перебудови. Він однак хоче, щоб в тій справі висловились також мадярські вчені.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД ПРЕСС повідомляє з Лісбони, у Португалії, що велика буря на Атлянтійському океані затопила або значно пошкодила принаймні вісім кораблів. Досі вдалося виловити з води вісім втоплених осіб, 25 осіб пропали без вістей і тому треба припускати , що принаймні велика частина з них загинули. Інших вісім осіб загинули від бурі в Еспанії. Буря із силою вітру понад 80 миль на годину, охопила простір від Великобританії до Еспанії. Сильний вітер і 30 футові хвилі знищували в першу чергу риболовні човни, легші кораблі, торговельні кораблі, які не мали можливости причалити до будь-якого порту.

ДИСИДЕНТКА НЕ ВІРИТЬ В РЕФОРМИ

Гаґа, Голляндія. — Ветеранка правозахисного руху в Совєтському Союзі Лариса Богораз сказала в інтерв'ю кореспондентові пресового агентства Ассошієйтед Пресс, що вибори в СССР, які відбудуться у березні, „будуть недемократичними" і висловила сумнів щодо успіху розпочатих Міхаїлом Ґорбачовим економічних реформ.

Л. Богораз робить безпрецедентну, як підкреслює АП, поїздку по Західній Европі. Два тижні тому Европейський парлямент у Страсбурзі вручив їй премію ім. Сахарова, присуджену її чоловікові Анатолію Марченкові, який загинув у грудні 1986 року в совєтській в'язниці.

У понеділо, 27-го лютого, Ларису Богораз прийняв міністер закордонних справ Голляндії Ганс ван ден Брок. Авдієнція тривала 60 хвилин, після чого Л. Богораз погодилася відповісти на запитання кореспондента АП Ролянда де Лігні.

„В давній час, — сказала Богораз, — нема шансів на створення в СССР плюралістичного суспільства. Совєтський Союз тількищо став на шлях прогресу. Треба зробити ще дуже багато, щоб хоч якийсь прогрес реально настав... Народ розчарувався в системі. Ніхто не знає, як врятувати економіку. Я думаю, совєтських уряд повинен звернутися за допомогою до провідних економістів інших країн. За останні 70 років ми розтратили всі економічні знання".

Л. Богораз попередила Захід, що треба „дуже обережно ставитися до горбачовських реформ". „І не покладайте на ці реформи великих надій", — додала гостя. Богораз попередила, що Захід і далі повинен настоювати на дотриманні Совєтським Союзом прав людини.

У 1968 році, коли совєтська армія окупувала Чехо-Словаччину, Богораз вийшла з протестом на Красну площу в Москві. За це її заслали на три роки в Сибір.

М. Ґорбачов відвідає Китай

Москва. — При кінці минулого тижня совєтський міністер закордонних справ Едуард Шеварднадзе зустрівся з Ден Шаопінґом і домовився про порядок для переговорів, що мають відбутися 15-го травня в часі візити Міхаїла Ґорбачова до Пекіну.

Це буде перша за останні 30 років візита кремлівського лідера до Китаю. Востаннє там був Нікіта Хрущов у 1959 році, однак це привело до розколу між двома комуністичними державами, бо Мао Зедонґові не сподобалась антисталін - ська політика Хрущова, а Хрущову не сподобалися „великодержавні амбіції" пекінського лідера і погорда китайського уряду щодо Москви.

Мао Зедонг тоді заявив: „СССР треба карати протягом десяти тисяч років, але якщо він буде поводитися добре, то кару можна скоротити на одну тисячу років".

Після смерти Мао китайський уряд побачив, що економіка занепадає і почав вводити деякі економічні реформи раніше, ніж до цього додумаються в Кремлі. Китайці поновили приватну власність на землю і сміливо впроваджують інші експерименти для поліпшення економічного стану і досягли вже чималих успіхів. В результаті, постачання продуктами харчування в Китаї набагато ліпше, ніж в СССР. Крім того, китайські товари виходять на світовий ринок, чого не може добитися Совєтський Союз.

В АМЕРИЦІ

ЩОБИ МАБУТЬ ЗАПОБІГТИ всяким дальшим поголоскам, колишній сенатор з Тексасу Джан Тавер, теперішній номінат президента Джорджа Буша на пост секретаря Департаменту оборони в неділю, 26-го лютого ц.р., виступив на програмі „Цього тижня з Дейвидом Брінклі" телевізійної мережі Ей-Бі-Сі. Це вперше від довшого часу номінат виступив публічно в своїй обороні на закиди його негідної поведінки та надужиття алькоголю після того, як минулого тижня сенатська Комісія збройних сил проголосувала не рекомендувати кандидатури Тавера на одобрення. Дж. Тавер публічно приобіцяв не вживати жадних алькогольних напитків, якщо він стане секретарем Департаменту оборони. Не зважаючи на це, голова комісії сен. Сем Нанн підкинув нового козла Таверові — його фінансові зв'язки з оборонною індустрією, заявляючи, що „це може дискваліфікувати Тавера від кандидатури навіть як він приобіцяв не вживати алькоголю". Республіканці твердять, що це звичайна гра демократів, щоби зв'язати руки і принизити новообраного Президента в його намаганнях двопартійного урядування.

УРЯДОВА СТАТИСТИКА вказує на те, що ефективність електричної енергії в ЗСА значно зменшилася в останніх двох роках і тим закінчилася могутня загальна тенденція якнайбільшого використання енергії, котру започатковано в 70-их роках, як частинну відповідь на кризу постачання енергії в цілому світі. Аналітики твердять, що це вперщу чергу спад цін нафтової ропи у 1986 році причинився до того, що американці відновили своє захоплення великими та вигідними автами та перестали турбуватися надужиттям енергії в огріваннях будинків. Знавці не бачать скорого звороту на краще такого стану хіба, що знову виникне нестача нафтової ропи на світовому ринку.

ДЕНЬ ПІСЛЯ ТОГО, як тисячі мусулманів протестували в Мангеттені проти повісти „Диявольські вірші" англійського письменника Сальмана Рушді перед будинком американськоо видавництва Вайкінґ, організатор цього протесту-маніфестації заявив перед засобами масової інформації, що маніфестації будуть продовжуватися поки автор і видавець твору публічно не перепросять мусулманської громади. Заґін Удін, співпредсідник Американсько-мусулманського комітету дії, що складається з об'єднання біля 80 мечетів і мусулманських угрупувань в околиці Ню Йорку, сказав, що книжка повинна бути знищена.

РОЗПРАВА ПІДПОЛКОВНИКА Олівера Норта в окружному суді у Вашінгтоні з дня на день набирає більшого значіння, принаймні у формі популярности. Квитки вступу на судову залю є у великому попиті, тимбільше, що тільки 10 до 15 місць є в диспозиції пересічних громадян і щоби їх отримати люди вже о 5-ій год. ранку стають в чергу. Всі інші місця є зарезервовані для преси та членів департаментів, що беруть активну участь в цій розправі. Спостерігачі того видовища, які туди дісталися, твердять, що це тільки початок цього крайового видовища, яке з часом набере ще більшої популярности.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Збанкрутована теорія

Останнім часом ця тема цікавить всіх і роздуми про це з'являються на сторінках преси. Наприклад, в журналі „Нешенел Рівю" з 27-го січня ц.р. опубліковано статті трьох авторів (серед них Йосип Собран), які відвідали Совєтський Союз і діляться своїми враженнями від спілкування з багатьма людьми комуністичної імперії. Також провели серію інтерв'ю 26 кореспондентів газети „Ню Йорк Таймс", що розмовляли з 50-ма комуністами в 23-ох країнах комуністичного, демократичного і Третього світів.

При аналізуванні цих інтерв'ю особливу увагу привертає різниця в поглядах на комунізм між тими, хто познайомився з цим режимом на власному досвіді й тими, хто про нього ще мріє, живучи в демократичних країнах чи країнах Третього світу.

Минуло півтора століття з тих пір, як К. Маркс і Ф. Енґельс опублікували „комуністичний маніфест", а їхня доктрина ще й досі не породила такої системи, яка була б корисною для людини.

„Комунізм — це найдовший і найкривавіший шлях від капіталізму до капіталізму", — влучно відповідають совєтські громадяни на питання, що таке комунізм. Така відповідь цілком зрозуміла громадянам будь-якої комуністичної країни. В державах Третього світу і в демократичних країнах люди можуть помилятись, бо вони не мали змоги протягом десятиліть споглядати й на собі відчути нищівної сили комуністичного режиму. Вони не знають, що таке совєтські концтабори, штучний голод, репресії, терор — все, що застосовували комуністичні уряди до громадян СССР, Китаю, Камбоджі, В'єтнаму, Куби і інших держав совєтського бльоку. Тому кореспонденти брали до уваги перш за все думки очевидців, тобто тих, хто мав великий досвід життя і праці в цьому режимі.

В країнах комуністичного бльоку ще трапляються люди, які живуть в полоні комуністичних ідеалів, але більшість населення переконана в хибності комуністичної доктрини, яка всюди сіє неволю, злочинність, голод і всебічну руйнацію.

„Я глибоко поважаю Леніна, — каже юрист Аметістов. — Однак я вважаю, що він також відповідальний за все, що відбувалося в 20-30-ті роки".

Хрущов думав, що нинішнє покоління буде жити при комунізмі. Я так не думаю, — каже лікар Соловйов. — Я думаю, що ні я, ні мій син, ні мій внук не побачать справжнього комунізму". Соловйов має на увазі небувалий розквіт, обіцяний „клясиками марксизму". А ленінградська вчителька Андреєва захищає не лише комунізм, але й Сталіна, аби лиш врятувати від дискредитації справу соціялізму. Та чи можна засуджувати цих людей, котрі ніколи не мали змоги ознайомитись з правдивою інформацією, а те, що мали — було цілеспрямовано однобічною пропаґандою?

„Коріння сучасних проблем сягають перших років совєтської влади", — вважає литовський кінорежисер. Так думає більшість комуністів Совєтського Союзу, але це не означає, що ця більшість підтримує ґорбачовські реформи. Одна справа не вірити в комунізм, інша — втратити привілеї, якими користуються комуністи, перебуваючи при владі.

„Прийде час, — каже совєтський історик Рой Медведєв, — коли розмови вже не будуть точитися навколо марксизму-ленінізму. Наша система здобуде іншу назву, наприклад, „нерозвинений соціялізм".

Старий в'єтнамський комуніст сказав, що не задоволений їхніми здобутками і що борячись за встановлення „народної влади" почував себе більш впевненим. „Проблеми миру набагато складніші, ніж проблеми війни. Тепер доводиться думати про відповідальність за долю всієї країни", — підсумовує він.

Всюди, де до влади приходила комуністична партія, чинилися масові вбивства, репресії, нищилась культура, руйнувалась економіка, тому всі комуністичні країни починали занепадати і врешті опинилися перед страшною економічною і моральною кризою. Не випадково комуністи більше не вірять у „світле майбутнє", до якого все ще намагаються закликати, аби не втратити влади. І вони здатні вчинити ще багато зла заки остаточно скапітулюють.

Степан Женецький

АФҐАНІСТАН — РОЗВІЯНІ МРІЇ МОСКВИ

II.

Чотири фази совєтської стратегії в Афґаністані

Західні військові знавці твердять, що в 1979 році Москва думала, що як тільки їй удасться зневтралізувати опозицію в Кабулі, столиці цієї країни, то вона зможе контролювати цілим Афґаністаном. Ця техніка вдалася совєтам у Мадярщині і Чехо-Словаччині, але ця стратегія виявилася неуспішною в Афґаністані. Совєтські війська легко опанували столицю Кабуль, але ціла країна почала проти них священну війну, до провадження якої ні совєтські вояки, ні тактика, ні озброєння, не надавалися.

Рухливі афґанські повстанці повели війну засідок і несподіваних наскоків, яка доводила до невдачі всі совєтські намагання здобути перемогу більшою потугою. Ця війна проходила чотири зміни, заки совєтський уряд Уряд рішив, що її не може виграти.

У першій рунді совєтські і афґанські війська провадили великі, на европейський лад,наступи танками, моторизованою піхотою, артилерією і летунством, щоб розгромити слабо озброєну армію повстанців-муджагедінів у їхніх гірських становищах. Але такі наступи були безуспішні, бо совєти атакували повстанців передбаченим способом, що давало афґанським повстанцям час розпорошитися в горах і нападати на московсько-совєтські більші і краще озброєні відділи з усіх сторін. Коли совєтські з'єднання не були в спромозі знищити повстанців та, мавши великі втрати, відступали — то повстанці наново займали їхні становища.

У цих операціях виявилося, що совєтські вояки були слабо вишколені до боротьби з партизанами. Найшовшися під вогнем повстанців в горах, багато совєтських вояків залишалося в панцерниках аж доки вони не були знищені — замість повиходити з них і атакувати повстанські становища. Знавці цієї війни також твердять, що совєтські командири в боях виявляли мало ініціятиви і нерадо діяли на власну руку без дозволу зверхників. Ця нездатність нижчих совєтських офіцерів діяти незалежно, самостійно, оцінили американські військові знавці, як велику слабість совєтського командування.

Біля 1983 року було ясно найвищому совєтському командуванню, що стратегія великих наступів оправдала себе і совєти з їхніми союзниками-афґанцями, відступили до укріплених міст і укріплених пунктів, дослівно відступивши цілу країну повстанцям. Наступила нова рунда війни, в якій замість теренових акцій, совєти стали бомбити села і здогадні становища повстанців.

Втримування ліній достави харчів і амуніції відкритими до тих укріплених міст і пунктів, вимагало багато вояків, а також наскоки і атаки на конвої з постачанням спричиняли совєтам великі втрати. Коли ж совєти почали доставляти постачання повітряним способом, повстанці посилили ракетні атаки проти урядових летовищ.

Москалі нарешті побачили, що їхнім воякам потрібний спеціяльний вишкіл і тактика, щоб провадити війну проти партизанів, але щоб це перевести треба було чотири роки часу.

У 1984 році совєтський уряд почав застосовувати нову розвідку і техніку налетів гелікоптерів, подібної до цієї, яку вживали американці у в'єтнамській війні. Ця нова совєтська техніка виявилась досить успішною у війні проти повстанців. Вона полягала в тому, що совєти висилали розвідчі відділи гелікоптерами на територію повстанців, щоб вислідити повстанські відділи і їхні постачальні бази, якщо московсько-совєтські розвідчики такі повстанські пункти чи бази розшукали, тоді совєтські з'єднання, що прилетіли гелікоптерами атакували їх, а їм допомагали совєтські бомбовики і озброєні гелікоптери.

Але на протязі двох років протилетунські ракети, „стінґерс", що їх доставляли повстанцям американці, спинили ці совєтські успіхи. „Стінґерс" в руках повстанців виявилося дуже успішно збоєю проти низьколетних гелікоптерів і літаків, які допомагали совєтським літакам в атаках.

Американські військові знавці ствердили, що рідко коли проста зброя мала такий рішальний вплив на вислід війни, як американські стінґерс" в Афґаністані.

Великі втрати, що їх зазнали совєти від повстанських „стінґерсів" змусили їх в 1987 році припинити свої атаки гелікоптерами і літаками на повстанців і наново повернути до пасивної стратеґії оборони своїх укріплених міст і доріг постачання. А в 1988 році Міхаїл Ґорбачов рішив припинити ці великі втрати в людях і виряді і погодився вийти з Афґаністану до 15-го березня 1989 року, що й сталося.

Американські військовики дуже пильно слідкували за перебігом совєтської війни з афґанськими повстанцями, з перебігу якої вони багато навчилися і скористали. Однією з найважливіших лекцій, що американці навчилися, було те, що в такій війні треба мати добру фронтову розвідку. І хоч совєти нахвалялися, що вони мають знамениту польову розвідку, одначе виявилося, що афґанські повстанці дуже часто їх перехитрювали.

Американські військовики уважно студіювали вплив ручних ракет, таких, як „стінґерс", на фронтових діях. Вони є задоволені з їх успіхів, але турбуються наслідками на власну, американську військову тактику.

Як виявила війна Москви проти афґанських повстанців, американські „стінґерс" багато причинилися до перемоги повстанців над совєтською армією, але при тому треба також врахувати і факт небажання боротися за інтереси ненависної їм Москви, всіх вояків поневолених народів.

Прощай, шаховий друже

(Замість слова над свіжою могилою св. п.інж. Льва Блонаровича)

Напишуть про Тебе інші: відійшов у вічність інженер, громадський діяч і шаховий майстер. В шахах чемпіон Ню Джерзі і Вірджінії, тричі першун Українців Америки й Канади, чотири рази першун українців на Сході ЗСА; член Управи „Чорноморської Січі", організатор і секретар 34-го Відділу УНСоюзу, Союзовець Року.

Велика це втрата для цілої громади, а для шахістів зокрема. А вже Твій передчасний відлет вдарив особливо болюче, особливо я відчув прірву, яку годі буде заповнити. А це тому, що з Тобою, Левку, минулася ціла ера, що ми її разом творили, неначе відійшла частина мене самого, моєї молодости. Бо наше життя ще з студентських часів з'єднала пристрасть до шахового мистецтва, жадоба турнірових боїв, ця погоня за ласками зрадливої богині Каїсси, така незрозуміла для нешахістів. Скільки сотень партій ми заграли проти себе? Ми були ідеальними спарінґовими партнерами, я — аґресивний тактик, любитель атаки, а Ти — солідний позиційний грач, залізний оборонець, мистець в кінцівках. В тих, закурених Тобою, помешканнях ми гартувалися, кували зброю на чужих противників, витренували себе взаємно на шахових майстрів. Разом змагалися в одній дружині Ліґи Ню Джерзі, їздили-товклися вечорами по різних клюбах, за шахівницями до пізньої ночі, поверталися додому над ранком, ділилися радістю перемог, потішали один одного,коли душу розривали болі поразок. Цілий стейт знав і боявся нас, двох „вичів". А чи можна забути ті чемпіонати Ню Джерзі на вікенди Дня Праці (два з них Ти виграв — в 1956 і 1963 роках, а чемпіонати ЗСА? Куди нас не носило разом — Клівленд, Ст. Луїс, Ню Орлінс.

Українські шахові турніри, що зродилися при кінці 1950-их років, спочатку лише на сході ЗСА, долили ще більше пального до нашої сильної пристрасти. Репрезентуючи „Чорноморську Січ", Нюарк, в них ми з Тобою чергувалися перемогами та організаційною працею, а очолена нами шахова дружина „Січі" була безконкуренційною. Навіть після 1966 року, як українські чемпіонати охопили цілу Америку й Канаду, а Тобі з Вірджінії було до всіх осередків далеко, Ти рідко коли пропускав наші турніри.

В ті часи у Тебе появилася ще й друга любов — УНСоюз. Не забуду, як на турніри Ти привозив із собою членські аплікації, як ми казали до Батька-Союзу, і старався вписати до нього якнайбільше наших шахістів. Не раз і платив за нових членів вкладки з власної кишені. Жертвувати на національні цілі і свій час, і гроші було одною з Твоїх шляхетних прикмет. Знаю, що Ти організував українські фестивалі у Ричмонді, Вірджінія, і їх теж помагав фінансувати.

Участь в українських турнірах вважав Ти майже священним обов'язком. Одного разу, як я лежав хворий в ліжку і не збирався їхати на турнір, Ти мене закликав по-біблійному „бери своє ліжко і приїжджай з ним!" Сам Ти і так зробив, коли виснажений тяжкою недугою, таки приїхав до Філядельфії на Українську Олімпіяду в травні 1988 року. Ти не нарікав і про недугу не згадував, а змагався, твердий як за старих часів, і здобув срібну медалю. „Блонарович ся нікого не боїть" — було Твоїм гаслом відколи пам'ятаю, і вірний йому, Ти кинувся в бій ще раз у вересні 1988 року на шаховому чемпіонаті Вірджінії. Але цим разом Твій противник був такий, що перед ним не встоявся б і чемпіонат світу, і Тебе таки із турнірової залі відвезли до шпиталю. Чого вже більше могла від тебе вимагати Каїсса? Напевно богиня шахів оцінить Твою вірність.

Як шахіст, Лев Блонарович, був завжди солідний, обдуманий, і в партіях ніколи не спішився. Подібно й в щоденному житті, він все „мав час" і тому часто спізнявся. Пам'ятаю, як ми обидва їхали до Торонто в 1958 році грати в українському матчі ЗСА-Канада з нагоди ювілею С. Т. „Україна". До Ню Йорку на летовище якось заїхали на час, але там Левкові раптом забаглося гамбурґера. Не переконували його мої благання, що спізнимося на літак, що там все одно дістанемо полуденок, Левко мусів дістати свого гамбурґера. А ще була черга, то заки він його дочекався, гучномовці проголосили „останній поклик" на відлет нашого літака. Ланка легкоатлетики „Чорноморської Січі" була б горда, якби була побачила, як два січові шахісти бігли-спринтували до літака, і ще якось його зловили, секунди заки закрилися двері. Яка гірка іронія долі, що Ти, Левку, ціле життя „мав час", а тепер нас так поспішно, так передчасно покинув. А так хотілося б заграти з Тобою ще одну партію, з'їсти ще не одного гамбурґера.

Орест Попович

Микола Бараболяк

ЧИ ЛИШ В СССР ПОЛІТИЧНА СКЛЕРОЗА?

Трапляється таке певно і вам, коли вам минуло шістдесят: забуваєте прізвища. Прізвища навіть людей, яких ви добре знали. Іноді приходиться ждати й часок заки прізвище припливе на тямку. Признаки склерози. Особиста склероза не таке грізне явище, з нею можна вести продуктивне й активне життя, явище грізніше, коли проникне громадське, а особливо політичне життя, коли провідники того життя підпадуть склерозі.

Яскраво обсервуємо від років те явище на прикладі совєтської політичної верхівки. Реальною причиною упадку совєтського Сходу у зударі з капіталістичним Заходом є саме задеревіння, склероза Сходу, недостача гнучкости системи, її невміння, чи неможливість, достосуватись до змінених соціо-економічних умов і прийняти нове в нових умовах. Всупереч до скам'янілости совєтського видання марксизму — капіталізму гнучка економічно-політична система. Втримати капіталізм таким, яким він був на переломі XIX і XX сторіч, („вовк їсть вовка", було і нерозсудно і неможливо. Конечно було внести поправки в систему. І це здійснено. Капіталістичний Захід пішов по лінії версії марксизму Едуарда Берштайна, і під впливом цього вчення зародивсь нинішній демократичний капіталізм, який з більшою чи меншою домішкою соціялізму панує на Заході. Без таких здобутків соціялізму, як соціяльне забезпечення та медікер було б нам усім важко. Домінантна прикмета цієї системи, це принцип приватної власности, забезпечення вільного ринку, компетиція, динамізм погоні за зиском.

Може коли б застосовано було марксизм у його ленінському виданні на зіндустріялізованому Заході, він поступово прийняв би був якісь більш цивілізовані і сприємливі для людського співжиття форми, і не довів би був до такої руїни, до якої ця ленінська версія, марксизму довела на аграрному Сході. Але нині це неістотне. В Росії склеротики, почавши від Сталіна, а скінчивши на Черненкові, довели систему до катастрофи. Хтозна чи з тих склеротиків не найясніше бачив неминучу катастрофу протектор Ґорбачова — Андропов, і не він підховав Ґорбачова до революції проти ситеми.

Ґорбачов із запалом прозеліта підхопив основний принцип капіталізму: розв'язувати проблеми компромісом. Діялектика пішла в кут. Конечність іти у всьому на компроміси, як це твориться в капіталістичному світі, бере верх! Для пересічного совєтського номенклятурника-бюрократа це щось нечуване; це початок стягання партії з п'єдесталу. „Всемудра Партія веде", а тут виразний натяк на те, що їй прийдеться спроквола зійти в тінь. Захоплений капіталістичним принципом компромісової розв'язки проблем, Ґорбачов виявив компромісові тенденції у переговорах про роззброєння зі Заходом, йде теж на компроміси у внутрішній політиці, дозволяючи на прояви деякого демократизму в рамах т. зв. гласности. За те, за що Левко Лук'яненко заплатив довгими роками каторги, нині вже не карають. Йти на риск — це основна прикмета капіталістичної системи. Ґорбачов зачинає привчати підсовєтську людину мислити, аналізувати, і головно йти на риск. Він намагається спасти систему від найважчої хвороби, у яку може попасти провідна верства, від політичної склерози. Бо туді системі кінець.

Нам легко второпати і прийняти пропозицію, що причиною упадку совєтської системи є задеревілість тої системи — її склероза. Не поглянути б нам при цій нагоді на нас? Політична склероза — це затрата гнучкости у політичному мисленні й аналізі, це петрифікація політичних прийомів, нездатність сприйняти нові ідеї і підходи до розв'язки політичних проблем, достосувати методи змагань до умов часу й обставин, враховувати можливість здійснення намічених завдань, а не керуватись мрійницьким „хочу", коли жорстока дійсність б'є нас по голові. І ось нині справжні лідери наших визвольних заходів на батьківщині, люди, які твердо стоять на ґрунті своєї землі, заплативши довгими роками каторг за свою одержимість, розрізняють між політичними завданнями коротшого і дальшого засягу, що в політиці конечне. Вони підносять у своїх енунціяціях ідеал повної незалежности, як політичну ціль дальшого засягу, але, рахуючись із міжнародною дійсністю, на голошують конечність обмежитись на цьому етапі змагань до боротьби за права України в рамках існуючої системи. Політика розумна і вповні оправдана, хто не є мрійником, а політиком у політиці. Все ж є серед нас „середовища", які, вважаючи, що мають монополь на політичну мудрість і патріотизм, жонґлюючи патріотичними фразами,

(Закінчення на стор. 4)

У СВОЇХ АМБІТНИХ НАМАГАННЯХ підвищити занепадаючі заробітки та розширити ринок для власних виробів найбільша фірма дрібного розпродажу Сір, Робак Ко., проголосила обниження цін на всіх виробах на 50 відсотків. В цю категорію входить біля 50,000 поодиноких предметів, на яких в першу чергу треба поміняти ціни. Тому й рішено закрити на два дні всіх 800 крамниць по цілій країні. Це вперше за 102 роки існування цієї фірми, що всі її крамниці будуть закриті в звичайний торговельний день.

Роман Кухар

ЗАОБРІЙНИЙ „ДИКИЙ ЗАХІД"

II.

Місцевий університет Форт Гейс (заснований у 1902 р.) славиться зокрема своїм музеєм археології ім. Стернберґа, найповніший і найбільш унікальний музей палеонтології у Північній Америці, що спеціялізується в викопалинах з допотопового часу, власне з-перед багатьох мільйонів років тому. Один із його експонатів, „риба в середині іншої риби", з девонського періоду палеозойської доби, знайшов признання „Енциклопедії Британніки", що помістила його на своїх сторінках. Значна частина викопалин з поблизької крейдяної стоянки датується з пізньомезозойськой й ранньокенозойської доби. Що цілинні кензаські високопільні рівнини були колись дном довколаземного океану, те засвідчують знахідки кістяків іхтіозаврів та акулині зуби, які місцева дітвора добуває з вапнякових скель довкілля. Неподалік звідси залишилась і досі ціла плеяда таких скель, позначених віковими ерозіями, що нагадують фантастичні замки, тому й називають їх „скельними замками". Університет теж знаменний своїми дослідами сухої почви, у яку, дивною метаморфозою, перекинулось колишнє дно океану, надаючи Гейсові й довкіллю характер сухого континентального клімату в сучасному.

Поруч свого значення, як культурно-університетський осередок північно-західнього Кензасу, чи колишній історичний форпост у протиіндіянських походах головнокомандуючого американських військ Пилипа Шерідана, генералів Генкока й Кастера, Гейс (перісна назва Форт Гейс) має найбільшу у світі експериментальну стацію агрономічних дослідів рослинности на сухих ґрунтах. А зрештою Гейс став зовсім модерним містечком з населенням не більш двадцяти тисяч та доброю економічною організацією. Останніми часами Гейс дуже розростається, господарський центр переноситься у нову дільницю, а на старій дільниці відкриваються надійні можливості корисного набуття посілости й підприємств, коли б серед читачів хтонебудь був зацікавлений у тому. Місцевий бо терен відкритий для поселень і пригожий для еміґрантів зі Східньої Европи.

Місто Гейс має вигідне комунікаційне положення при трансконтинентальній автостраді число „70" і становить придатну випадну базу у широкі, ще недостатньо освоєні, простори природної, життєдатної, все оновлюваної площі країни — Заходу Америки. В усі сторони відсіля розкриті далекойдучі шляхи — на північ до Єловстонського парку, на захід до Скелястих гір Кольорадо, на південний захід до Великого Кеньйону Арізони, і на схід — назад до перенаселеної, постарілої цивілізації. Чимало етнічних груп находять собі тут сприятливе пристановище для майбутнього зростання. У безпосередньому довкіллі, на схід від Гейсу, осіли чеські поселенці у своїй „чеській столиці Кензасу", Вилсоні, на півдні звідси поселились шведи у своїй „шведській столиці Америки", Линдзборзі, скрізь тут безліч осель приволзьких німців, як от Катаріненштадт, Шинхен, Лібенталь, Манджур, поселенці еспанського походження позначили своїми назвами розсіяні тут їхні оселі Ля Крос, Куба, Ель Дорадо, Ля Хунта, Ляс Анімас, відпечатали тут і там свої сліди навіть і грецькі вихідці, наприклад у місцевостях Трой, Юліссес, Сиракюзи. Видно в кензаській спільній батьківщині і французьких колоністів не своїх новосіллях — Джірард, Шанут, Фронтенак, та й чорне населення заклало тут свою столицю Нікодемус. Усі вони розжилися, загосподарились, не втрачаючи своєї ідентичности.

Чомусь тільки українців немає тут, у цій животворній базі, на схід від Каліфорнії й Денверу. А варто б і нашим людям подумати про відкриття своїх американських кордонів на захід від перелюднених і занечищених меґальополісів сходу, для здорового оновлення свого організму та спільнотного збереження нашої народности. А хоча б тільки покористуватись політньою насталгією і переїхатись сюди на оглядини нових теренів поселення й відпочинок під час коротких передзимових вакацій. Хто так і вчинив би, певно не пожалкує. Стейт Кензас багато чим нагадує нашу батьківщину — зокрема урожайними пшеничними ланами, погідним голубим небом, чистим повітрям над чорноземними ґрунтами, могутнім дзвінким відкритим простором. Прикметна схожість до рідної землі охоплює навіть і символіку цієї степової країни, стейтовим її кольором бо є блакитно-жовтий, соняшник — це її стейтова квітка, а жайворонок — її стейтова пташка.

Значить, і наші знамена спільні, тільки ж українців тут пошукати, в Гейсі можна б їх на пальцях однієї руки порахувати. В сусідньому стейті з Кензасом — у Небрасці, мали б проживати нащадки українського роду, про що пише й уродженка Небраски, американська славетна письменниця Вілла Катхер у її повісті „О, піонери!", хоча й відзивається про них, як про „росіян", а вони ж не з Росії, а зі західніх українських земель. У Кензасі мало наших земляків, хіба що більше їх у середині й довкола столиці Міссурі — Кензас Сіті, й у Кензаському університетському містечку, Лоренсі, себто на сході, а не на заході стейту. А саме тут стільки всього нагадує нашу батьківщину — і твереза природа, і безвологість континентального клімату, що сприяє лікуванню з артриту, і безмежні високопілля краєвиду, і над усе — багато, багато світлої барви, безхмарого неба. Колись, поки стали московські большевики опустошувати Україну, славилась вона здатністю прокормлювати всю Европу. Подібно тепер зі стейтом Кензасом — це хлібний резервуар капіталістичної Америки, а з недавнього минулого навіть і „країни переможного, дарма що виголоднілого, пролетаріяту", СССР.

Проте нам ніколи. Ось рум'яне сонце скотилось поза перевал холма медсестри Єлисавети Полі, чий дух, за народним повір'ям, ще з часів Громадянської війни поноситься опікунчим крилом над Гейсом, подібно як вона колись опікувалась американськими воїнам , захворілими на тиф, від якого й вона сама наприкінці померла. Вже пізнє надвечір'я, а нам ще далека дорога на південь, до столиці „Дикого Заходу", Дадж Сіті, в Кензасі, — великому, проте малозалюдненому стейті ЗСА.

Громада Кергонксону відзначила роковини незалежности і соборности

Заходами місцевих відділів УАКР і УККА відбулася тут, у неділю, 22-го січня святочна академія для відзначення 71-ої річниці проголошення Української Народної Республіки і 70-річчя соборности українських земель.

Після Св. Літургій, що їх відправили в церквах в намíренні українського народу о. Лев Любинський і о. Іван Куліш, академію відкрив коротким словом вітаючи присутніх, голова місцевого відділу УАКРади д-р Олег Волянський у вщерть виповненій залі церкви св. Трійці о год. 12-ій полудня і попросив до слова д-ра Володимира Трембіцького.

Прелеґент з великим знанням справи проаналізував значення актів 22-го січня не тільки для нас у вільному світі і для наших братів і сестер в Україні, але теж для народів СССР. Коріння і традиції української державности сягають глибоко в минуле нашого народу. IV Універсалом, а також Актом соборности український народ визначив свої права бути господарем на своїй землі і волю відлучитися від Росії.

22-ге Січня стало для нас символом, політичним заповітом і ідеалом, що має присвічувати сучасному і майбутнім поколінням у змаганні до його реалізації, добути незалежну, вільну, суверенну державу українського народу. Це наше кредо і позиції, з яких нам за ніяких умов зійти не вільно.

Українська Народна Република, маючи народ, територію, уряд, військо, валюту, дипломатів, будучи затвердженою Берестейським договором і визнаною численними державами, мала всі атрибути держави. І це нас зобов'язує.

Прелеґент заторкнув у своїй доповіді теж питання найновіших подій в СССР і УССР зокрема. Рух опору куди сильніший в Західній Україні. Це пояснюється тим, що жахливі звірства червоної Москви, голод, розстріли, заслання, Вінниця, знищення шестидесятників, „психушки", що їх стосувала Москва впродовж 70 років, спаралізувала всяку відпорність. Щойно від кількох років наші правозахисники вдарили у дзвін тривоги з приводу русифікації, нищення наших культурних надбань, церков, фальшування нашої історії, а недавно навіть і члени Спілки українських письменників підняли голос протесту з приводу нищення української мови і культури і домагаються надати українській мові статусу державної.

В мистецькій частині програми виступали: хор „Золотий Гомін", який під диригентурою д-ра Олега Волянського виконав пісні: „Заспівали козаченьки" Олександра Кошиця і „За рідний край" Михайла Гайворонського. Нуся Яц продеклямувала вірш „День злуки" Ф. Невестюка, а пластунка Лідія Підлуська — вірш Богдана Лепкого „І в мене був свій рідний край", хор „Трембіта" під диригентурою Степана Яца виконав три пісні: „Ой з-за гори чорна хмара встала" М. Леонтовича, „Ой на горі там женці жнуть", історична народна пісня в обр. С. Яца, і „Ми зродились із крови народу" — незнаний автор; Євгенія Рубчак прорецитувала „Епопеї-попіл імперій" Юрія Клена, а учень школи українознавства Андрій Кейд продеклямував вірш Богдана Лепкого „Дзони в Україні"; об'єднані хори під диригентурою проф. Володимира Тритяка виконали пісні: „Ой то не соколи", і „Станьмо разом", слова і муз. В. Тритяка.

Національним славнем закінчено святочну академію. Голова відділу УККА М. Василик закрив свято і подякував усім виконавцям за їх вклад і працю, а присутнім за участь.

Д-р Роман Барановський

У ВИППАНІ ВІДЗНАЧИЛИ СІЧНЕВІ РОКОВИНИ

Цього року українська громада повіту Морріс, Н. Дж., вийнятково багатолюдно відзначила річниці проголошення державности об'єднання всіх земель України.

У четвер, 19-го січня, в присутності представників українського громадянства управа Нановер Товнпіш на своєму публічному зібранні проголосила День української незалежности 22 січня, а в неділю того ж дня о. Осип Панасюк відправив Службу Божу в намíренні українського народу. Отець парох у проповіді закликав вірних до молитов за переслідуваних московським комуністичним режимом сестер і братів наших в Україні, долучуючи до цих молитов і добрі діла помочі для них.

В неділю, 29-го січня відбулася святочна імпреза відзначення Січневих роковин у Виппані, Н. Дж., о год. 4-ій по полудні в українській парафіяльній залі, при участі коло сотні людей, що було незвичайністю в порівнянні до тутешніх імпрез в минулому. Широке розголошення імпрези, співпраця з Відділом УККА, 61-им Відділом СУА під головуванням Терези Ракочої, члени якого зорганізували прийняття після імпрези — з печивом, м'ясивом, кавою та содою.

Завісу відкрили о год. 4:20. На стіні, гарно декорованій Миколою Бурою, виднів виликий тризуб та портрет героя Січневих подій Симона Петлюри. Імпрезу відкрив коротким словом д-р Володимир Базюк, голова Відділу. Д-р Іван Пелех відчитав Резолюцію міської управи Гановер про День української державности, яка була передана нею голові Відділу на її публічному зібрані, при участі українського громадянства. Коло будинку управи був вивішений український національний прапор побіч американського до понеділка 30-го січня. І. Пелех представив теж американських гостей, з яких конґресмен федеральної леґіслятури у Вашінґтоні Дін Ґелов говорив про підтримку уряду ЗСА визвольного руху в Україні та праці української еміграції, виявляючи при цьому добре знання відносин в Україні та в республіках СССР. Конґресмен закінчив своє слово обіцянкою дальшої підтримки українських справ на форумі у Вашінґтоні та висловив віру, що Україна вибоpe незалежність і свободу.

Опісля мгр Роксоляна Лозинська виголосила доповідь „Україна 170 років тому і тепер".

Потім виступив ансамбль бандуристів „Гомін" з Ню Джерзі. Свій виступ він почав піснею „Молитва за Україну", а відтак виконав пісні: „Їхав стрілець", „Виє буря", „Зірвалася хуртовина", „Ллється пісня", „Ой у полі верба". Всі пісні публіка сприймала щирими і тривалими оплесками.

Після третьої пісні бандуристів була доповідь Василя Федоренка англійською мовою „Два 22-гі січні".

Після доповіді студентка Катруся Мороз-Сміт дуже гарно продеклямувала вірш „22 Січня" Лесі Храпливої.

На закінчення цієї вдалої програми присутні разом з бандуристами відспівали український національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Василь Пасічняк

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ФУТБОЛЬНОГО Т-ВА

— УСК —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ в НЮ ЙОРКУ

— відбудуться —

в дні 11-го березня 1989 р. о год. 7-ій веч.
в домівці УСК-у в Ню Йорку
при 122 Друга Авеню

із звичайним порядком зборів, а саме:

1. Відкриття Зборів і вибір Президії.
2. Відчитання протоколу із попередніх Загальних Зборів.
3. Звіт уступаючої Управи.
4. Звіт Контрольної Комісії.
5. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії.
6. Вибір нових завідуючих органів Клюбу.
7. Різне.

Якщо на означену годину не явиться достаточне число членів, Збори відбудуться о годину пізніше без огляду на кількість присутніх.

Просимо усіх членів взяти участь у цих Зборах.

УПРАВА

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ

Федеральної Кредитової Кооперативи СВ. АНДРІЯ в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

— відбудуться —

в неділю, 19-го березня 1989 р., початок о 1:30 год. по пол.
в залі Церкви-Пам'ятника св. Андрія
Main Street, SOUTH BOUTH BROOK, N.J

ВІДКРИТТЯ і ПОСВЯЧЕННЯ НОВОПРИДБАНОГО БУДИНКУ

при 35 Main Street, South Bounth Brook, NJ

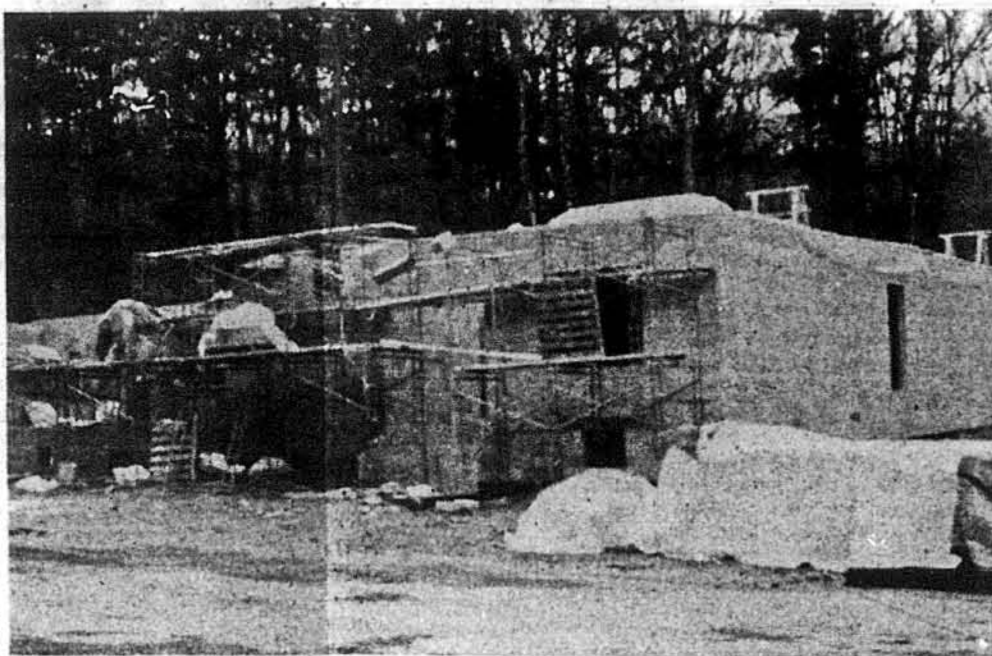
— відбудеться —

в неділю, 19-го березня 1989 р. о 12-ій год. дня

На це свято щиро запрошуємо, як Членів так і Гостей.

ДИРЕКЦІЯ

На Союзівці росте нова будівля

Як уже інформовано, на Союзівці за віллею „Ужгород" взноситься новий двоповерховий будинок для робітників, що їх затруднює оселя під час літнього сезону. Дім будується коштом 629,000 дол. і він матиме всі удогіднення. Вілля „Ясіня", де раніше перебувала частина працівників, ґрунтовно переробляється і в ньому буде сім люксусових кімнат. На фото в горі частина нової будівлі для робітників.

(Фото: інж. Р. Ракочий, ст.).

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. мґра Івана Базарка

мого доброго сусіда з Довжнева, складаю

на церкву св. Юра	$25.00
і на потреби СКВУ	25.00

•

Родині висловлюємо наші найглибші співчуття.

Порфірій і Тамара ПАНКЕВИЧІ

У ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Голови ПУН-у

сл. п. д-ра

ДЕНИСА КВІТКОВСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Покрови в Дітройті-Савтфілд, Миш.
у неділю, 12-го березня 1989 р. о год. 10-ій ранку,
а ПАНАХИДА попереднього дня, 11-го березня 1989 р. о год. 6:30 веч.

та в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.
у неділю, 19-го березня 1989 р. о год. 9:30 ранку,
а опісля ПАНАХИДА.

До участи і молитов просять Друзів:

Дружина з родиною
та Провід Українських Націоналістів

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 25-го лютого 1989 р. по тяжкій недузі відійшов від нас у Вічність

бл. п.

Олександер Воронка

ПАРАСТАС в понеділок, 27-го лютого ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Burnadz при 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у вівторок, 28-го лютого 1989 р. о год. 9-ій ранку в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж.

Залишені у смутку:
дружина — АНАСТАЗІЯ
сини - ВОЛОДИМИР з Родиною
ТЕОДОР з Родиною
дочка — ВЕРОНІКА ІРИНА
брат — ВАСИЛЬ ВОРОНКА
та ближча Родина:
РОМАН ВОРОНКА Родиною
ЛЮДМИЛА ДАРМОГРАЙ з Родиною

У нашому глибокому болю і смутку повідомляємо українську громаду, що 24-го лютого 1989 р., після довгої недуги, упокоїлася в Бозі в Йонкерсі (Ню Йорк)

наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ, ТЕТА, ТІТОЧНА СЕСТРА І БРАТОВА

св. п.

Дарія Гнатківська-Лебедь

народжена в Україні 22-го жовтня 1912 р.
колишній член Організації українських націоналістів, активна учасниця визвольної боротьби українського народу, колишній в'язень польських тюрем і німецьких концентраційних таборів.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відправлено 27-го і 28-го лютого 1989 р. в похоронному заведенні Чірко і в українській католицькій церкві св. Михайла в Йонкерсі, а тіло Покійної поховано 28-го лютого 1989 р. на українському православному цвинтарі в Савт Бавнд Бруку (Ню Джерзі) на його ділянці колишніх вояків Української Повстанської Армії.

МИКОЛА — муж
ЗОРЯНА — дочка з мужем ДАРЕЛЕМ і дітьми ДАНІЄЛЕЮ, МАРКОМ і ХРИСТОФОРОМ
ІВАННА — тіточна сестра з мужем і дітьми
ОЛЬГА — братова з мужем і сином
Ближча і дальша родина

ПОДЯКА

13-го січня 1989 р. померла в Ню Йорку на 59-му році життя

наша Найдорожча і Незабутня

бл. п.

ЛЕСЯ БІСКУПСЬКА

Цією дорогою складаємо подяку Всечесним Отцям парохії св. Юра, за відправлення похоронних Богослужень, та сердечно дякуємо Рідним, Приятелям і Знайомим за їхні слова співчуття і за участь у похоронних відправах.

На ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ зложили: М. Абрамюк, О. Ільків, І. і Я. Куровицькі, М. Кузик, М. і А. Кузишини, Р. Назарук, М. і С. Хемичі, Д. і Р. Яримовичі.

В пам'ять Покійної на ФОНД ГАННУСІ СВЕРСТЮК зложили Товаришки і Товариші шкільної лавки бл. п. Лесі: 100.00 дол. Богдан Кізима, 30.00 дол. Олександра (Малюк) Савин, 25.00 дол. Дарія (Мельникович) Рехтицька, Богдан Ракочий і Слава (Федьків) Букачевська, 20.00 дол. Романа (Мисько) Яхторович та Ігор Масник, 10.00 дол. Александра (Юрченко) Зуйко. Разом 255.00 дол.

Всім жертводавцям сердечне спасибіг!

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 19-го лютого 1989 р. відійшов у Вічність

наш Найдорожчий ТАТО

бл. п. проф.

Теодот Сельський

ПАНАХИДА була відправлена в середу, 22-го лютого ц. р. в похоронному заведенні Dushynski-Charko, Йонкерс.

ПОХОРОН відбувся у четвер, 23-го лютого 1989 р. з цього ж заведення до церкви св. Михаїла, а опісля Тлінні Останки перевезено на St. Reymond Cemetery, Bronx, N.Y

У глибокому смутку:
донька — АРЯНА СЕЛЬСЬКА
син — МИРОН СЕЛЬСЬКИЙ

Ділимося з українською громадськістю болючою вісткою, що 24-го лютого 1989 р. після довгої недуги померла в Йонкерсі (Ню Йорк)

св. п.

Дарія Гнатківська-Лебедь

народжена в Україні 22-го жовтня 1912 р.

В ранній молодості Покійна вступила до Організації Українських Націоналістів і була засуджена на 15 років в'язниці на Варшавському процесі Степана Бандери і товаришів у 1935 році. В результаті упадку Польщі в вересні 1939 року, Покійна опинилася на волі, але вже восени 1941 року її заарештували німці. Після звільнення, вона жила в підпіллі, однак 1944 року її вдруге заарештувало Ґестапо, разом з півторарічною донею, мамою, тетою, вуйком і кузиною. Кінець війни приніс Покійній волю, і від 1949 року з родиною жила в ЗСА.

Дарія Гнатківська-Лебедь була щиро віддана ідеям державности України і боротьби за неї, вона відзначалася твердим характером, увічливістю і взірцевою особистою культурою. Хай тривалою буде про Неї пам'ять в нашому народі!

•

Мужеві Покійної Миколі, дочці Зоряні, внукам і всій рідні висловлюємо наше найщиріше співчуття.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися 27-го і 28-го лютого в похоронному заведенні Чірко і в українській католицькій церкві св. Михайла в Йонкерсі, а тіло Покійної похоронено 28-го лютого на українському православному цвинтарі в Савт Бавнд Бруку (Ню Джерзі) на його ділянці колишніх вояків УПА.

Управа, працівники і співробітники Дослідного об'єднання „Пролог"

Ділимося з українською громадою болючою вісткою, що 24-го лютого 1989 р., по довгій недузі, померла в Йонкерсі (Ню Йорк)

св. п.

Дарія Гнатківська-Лебедь

народжена в Україні 22-го жовтня 1912 р.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ були відправлені 27-го і 28-го лютого 1989 р. в похоронному заведенні Чірко і в українській католицькій церкві св. Михайла в Йонкерсі, а тіло Покійної складено на вічний спокій 28-го лютого 1989 р. на українському православному цвинтарі в Савт Бавнд Бруку (Ню Джерзі) на його дільниці колишніх вояків Української Повстанської Армії.

Дарія Гнатківська-Лебедь стала в заранні своєї молодости членом Організації Українських Націоналістів і впродовж усього життя залишилася вірною ідеям визвольної боротьби українського народу. За свої переконання і відданість ідеям самостійности України, Покійна, разом зі своїми рідними, була переслідувана владою окупантів українських земель. Її довгі роки ув'язнювали в польських тюрмах і в німецьких концентраційних таборах. Її патріотизм, скромність, погідна вдача, твердий характер і особиста культура з'єднували Покійній широке коло шанувальників і приятелів. Хай буде вічною в українському народі пам'ять про Неї.

•

Мужеві Покійної Миколі, доні Зоряні, внукам і всій рідні висловлюємо наше найщиріше співчуття.

Президія Середовища Української Головної Визвольної Ради

Святкування незалежности і соборности України в Маямі

У неділю, 22-го січня ц.р., три священики — парох церкви Успіння Пресвятої Богородиці в Маямі, Фльорида, о. Стефан Зарічний, о. Богдан Скасків та о. Михайло Горошко відслужили Благодарственну Святу Літургію в намірені українського народу при участі парафіяльного хору під проводом Тараса Максимовича. Отці С. Зарічний та Богдан Скасків виголосили проповіді, в яких віддзеркалювали події 22-го січня 1918 та 1919 років. Отець С. Зарічний старався в доступний спосіб представити історичні події незалежности та соборности актом Четвертого Універсалу та проголошення директорією злуки всіх земель України своїм абгломовним парафіянам, головно молоді.

Після благодарственної Літургії всі три отці відслужили Панахиду за поляглих борців за волю і свободу нашого народу. Потім священики та вірні вийшли на майдан перед церквою та під спів національного гимну голова відділу УКК М. Яремко в асисті Ф. Гурина піднесли український прапор, що пригадував цей момент з перед 70-ти років на Софійській площі в Києві, а о. Богдан Скасків сказав відповідне слово: „Сьогодні, в річниці незалежности та соборности української держави, підносимо наш синьо-жовтий прапор ось тут в Маямі, на зільній землі Вашінгтона, бо на жаль, в умовах большевицької жорстокої дійсности наш нарід на рідній і ще не своїй землі може тільки думкою і серцем відзначувати своє найбільше свято...

В год. 6-ій вечора громада Голливуду, Фла., з рамени УКК, гідно та достойно вшанувала світлі дні незалежности та соборности.

Голова місцевого відділу УККА М. Яремко, відкриваючи програму святкувань, в коротких словах зупинився над світлою подією державности та самостійности.

Молитву, навіяну глибоким патріотизмом, проказав о. Б. Скасків.

Святочну доповідь виголосив Богдан Карчмарик. Поему „Крути" продеклямувала Надія Мудрейко.

Виступ місцевого українського хору, що проспівав декілька українських пісень, при фортепіяновому супроводі К. Кориленка, під диригентурою Мирона Івашка, присутні привітали з задоволенням.

Вірш М. Щербака „Київ" виголосив Ф. Гурин. І. Яремко продеклямувала „Універсал" М. Вереса.

Посадник міста Голливуду Мара Джуліянті відчитала проклямацію з нагоди 22-го січня.

Святкування 22-го січня незалежности та самостійности України закінчено співом національного гимну.

Михайло Добош

Завершились святкування

Фінальні святкування Тисячоліття Хрищення України та 30-річчя існування парафії Богоявлення завершились 18-го грудня 1988 року тут у Рочестері, Н. Й., такими вдалими церемоніями, а саме: Архиєрейська Служба Божа у приняві Владики Василя Лостена, в асисті священиків Деканату, під час якої співав хор церкви Богоявлення під керівництвом інж. Ярослава Матковського, та многолюдним концертом і бенкетом у новозбудованому Українському Домі. Блискучу доповідь виголосив проф. д-р Микола Чировський. Вельми вагоме було слова Владики Лостена. Мистецьку частину прикрасили своїми наскрізь вдалими виступами: спопрано Оксана Рогатин-Макогон, піяніст Майкл Кирі з Торонто, танцювальні ансамблі „Дунай", „Черемош" і „Євшан" (об'єднані в Ю Ді Ей Сі) під мистецьким керівництвом молодих хореографів Ярослава Петрика та Богдана Лика, виконали ряд танків включно з інсценізацією „Снігова пісня". Збірну деклямацію „Київ" рецитували сумівчата: Лариса Чолач, Адріяна Гонтар, Христина Шпак, Маркіян Лилак, Христя Сипняк, Микола Шмит.

Програмою цього вдалого святочного вечора провадили на переміну Борис Губка та Ольга Король.

Адміністратор парафії Богоявлення о. Василь Бучик щиро дякував усім виконавцям програми, якім піднесено квіти, та всім громадно зібраним приявним на цьому ювілеї за численну участь. Могутнє „Боже Великий" заінтоноване церковним хором та підхоплене приявними цілої великої залі пролунало дуже велично і відлунням понеслось у друге Тисячоліття многострадальної України.

Г. Б.

22-го січня в Балтиморі

Українська громада Балтимору гідно відзначила в неділю, 29-го січня, 71-шу річницю проголошення самостійности Української Народної Республіки і 70-ті роковини злуки всіх українських земель.

Вілліям Д. Шейфер, губернатор Мериленду, і Курт Шмоук, посадник Балтимору, проклямували день 22-го січня 1989 року Днем української незалежности. Проклямацію губернатора проголошено 18-го січня в присутності української делегації в церемоніяльній залі стейтового будинку в Аннаполісі. В церемонії взяв участь також Туан Фам, представник в'єтнамської громади і член стейтової спадщинної комісії, доля батьківщини якого подібна до долі України. Посадник Балтимору видав проклямацію 19-го січня в присутності майже 20-членної української делегації. Старання в справі проклямацій полагоджував мґр Степан Басараб, референт зовнішніх зв'язків Відділу УККА і номінований губернатором член Стейтової Етнічної Спадщинної Комісії.

Святкові зідзначення цих світлих роковин відбулися в неділю, 29-го січня. В УКЦ св. Михаїла о. Юрій Маркевич відправив торжественну Службу Божу в намірені українського народу, а після неї Панахиду за спокій душ поляглих за волю України. В пополудневих годинах відбувся заходами Відділу УККА святочний бенкет в залі Дому Української Молоді.

Бенкет почався національними гимнами, що їх виконала Віра МекФітерс і учасники свята. Клим Баб'як, голова Відділу УККА, відкрив свято коротким словом та передав його ведення Ларисі Саламасі. Згодом проклямацію губернатора відчитав Тарас Войтович, голова місцевого осередку СУМА, а проклямацію посадника міста — студент Роман Верний, член СУМА.

Інж. Юрій Нестерчук з Вашінгтону, екзекутивний заступник президента УККА, та редактор Ярослав Гайвас з Ню Йорку, директор канцелярії УККА, були доповідачами на святі. Інж. Ю. Нестерчук у своїй англомовній доповіді старався відповісти на питання, що нам у вільному світі треба робити для допомоги українському народові в його змаганні за самостійність. Аналізуючи труднощі в становленні української держави в 1917-1920 рр., він вважав, що подібні труднощі стоятимуть і в будуччині перед тими, що будуватимуть українську державу по розвалі Совєтського Союзу, і тому вони не повинні забувати лекцій минулого. Українці діяспори знову, на його думку, повинні в першій мірі працювати над тим, щоб західні держави і їхній провід були не тільки протикомуністичні, але передусім проукраїнські та щоб пропагувати між ними демократичну українську державу з системою вільного ринку, бо тільки для таких ідей ми знайдемо поміч в державах нашого поселення. Та це вимагає, щоб і ми самі переорганізувалися, перестали продовжувати між собою бої минулого, а працювали над тим, як допомогти українському народові в його затяжній боротьбі за свободу.

Ред. Ярослав Гайвас у своїй доповіді вийшов із заложення, що український нарід актами 22-го січня 1918 і 1919 років почав новий період, який триває до сьогодні і триватиме доти, доки гасла і принципи, проголошені актами самостійности і соборности не будуть введені в життя. З цього часу український нарід живе ідеєю української держави, за неї зложив численні жертви та намагався здійснити в 1938 і 1941 роках. Доповідач вказав на ті ферменти, які проходять зараз в Україні та в інших совєтських неросійських республіках. Відрадним явищем є теж те, що в Україні бачимо щораз більше нових людей в боротьбі за права нашого народу, людей твердих і рішучих, яких не заломили тюрми, які знають, чого хочуть. Саме ті люди, на думку доповідача, рішатимуть майбутність України. А перед українською діяспорою на Заході теж дуже великі завдання, а саме оборона української людини і українського народу, використовуючи можливості вільного світу, та всебічна допомога рухові за свободу в Україні. Можливо, що ці наші акції і будуть рішальними в кінцевому змагу.

По доповідях мґр Степан Басараб представив учасникам свята гостей. Від поручник естонської громади (Таіво Таґамец) та Американської Коаліції Свободи (Алекс Колвин) привітали українську громаду з ювілеєм самостійности. Згодом по переведенні молитви о. Юрієм Маркевичом відбулася вечеря та мистецька програма. Студенкта Галя Попович (Пласт) виконала сонату Л. Бетговена, а Надійка Чорнодольська (Пласт) віддеклямувала вірш Лесі Храпливої „22 Січня". Студентка Галя Кохно, бандуристка з Вашінгтону, і Віра МекФітерс з Балтимору, сопрано, виступили з народними піснями „Взяв би я бандуру" і „Тихо над річкою" та з наддатком „Нагадай, бандуро".

Перед закінченням вечора виступив К. Баб'як з подякою усім, що причинилися до успіху імпрези, а зокрема доповідачам та членкиням ОЖ ОЧСУ на чолі з головою Марією Стельмах, що приготовили вечерю. Гарно виготовлені К. Баб'яком програмки та копії проклямацій зосталися учасникам на згадку про свято. Свято закінчено співом „Не пора, не пора".

С.Б.

Святкування 1000-річчя Хрищення України в оселі „Вознесіння"

Виконавці програми.

Наші сеньори в оселі „Вознесіння" у Філядельфії часто дають виступи своїми власними силами. Дня 14-го грудня 1988 року у власній залі відбувся виступ для відзначення 1000-річчя Хрищення України. Програму підготовило Товариство св. Вервиці (яке уже 17 років існує при оселі) — під проводом Аліни Олексин.

Першою точкою програми відспівано славень „Боже Великий", який виконали члени т-ва. Друга точка — вступне слово виголосив дуже цікавий і змістовний реферат мґр Володимир Островський. У третій точці члени відмовили св. Вервицю, як винагороду за ласку Хрищення України. Четверта точка — пісня „О спомагай нас", яку відспівали члени. У п'ятій точці Марія Бесага уміло віддеклямувала вірш „Пісня до св. Володимира". Шоста точка — тріо у складі Катерина Ґільмор-Яворська, Аліна Олексин та Ірена Ключник виконали ювілейний славень „Величаймо разом всі" — муз. с. Ювеналія Канюка, СНДМ, та пісня до св. княгині Ольги.

Сьома точка — „Утіха душі" Мендельсона та „Дикі рожі" МекДовела, що їх на фортепіяні відіграла Катерина Ґільмор-Яворська. Восьмою точкою було відчитання поеми Михайла Регуша „Святителю Володимире", яку він написав для відзначення 1000-річчя Хрещення України. Відчитав автор.

На закінчення свята всі відспівали гимн 1000-річчя „О Вселаскавий" композиторства проф. Мирона Федорова.

Імпозантно виглядало, коли на сцені сиділо багато членів Товариства св. Вервиці, які майже всі були у вишивках.

Почесними гістьми були: о. прелат Михайло Федорович, о. Теодор Коцаба та Сестра Миронія, СНДМ.

Треба згадати, що за відносно короткий час підготови концерт повністю удався, що підкреслили присутні гості, які були мило заскочені.

Михайло Регуш

Січневі роковини в Баффало

Імпрезам, які повторюються з року в рік, важко надати завжди нову форму та новий зміст. Все таки цьогорічні святкування Січневих роковин в Баффало відрізнялися дечим від попередніх. У першу чергу належить згадати, що цього року українська громада в Баффало відзначила ці роковини спільно.

Святкування відбувалися за пляном, що його накреслив покликаний для цього Святочний громадський комітет під головуванням Даші Процик. Секретарем комітету була Анастасія Ільківська. Об'єднаність громади запримічувалася уже в першій фазі святкувань, а саме — під час урочистостей, пов'язаних із підписанням проклямації Дня Української Незалежности. Акт підписання відбувся 17-го січня 1989 року в будинку управи повіту Ірі. Підписання проклямації довершили: голова повіту Деніс Ґорскі і представник посадника Баффало Сем Ірачі. Участь у цій церемонії взяв теж представник шерифа Кристофор Кларк (українського роду). Українську репрезентацію творили представники майже всіх існуючих на терені Баффало українських товариств і організацій. Деякі прибули зі своїми організаційними прапорами. Між учасниками цієї церемонії можна було запримітити представників інших національних громад. Всіх присутніх було біля 50 осіб. Цей важливий церемоніял відкрила Даша Процик. Молитву відмовив о. Степан Хміляр — новий, до речі, на нашому терені священик, який прибув із Денверу, Колорадо. Промовляли: голова повіту Ірі і обидва згадані вище представники. З нагоди проклямації Дня української незалежности вивішено українські прапори біля будинків повітової і міської управи.

Другу фазу святкувань творили Святі Літургії, відслужені в неділю 22-го січня по всіх українських церквах на терені Баффало й околиці в намірені українського народу. Обмежусь до богослужень в церкві (радше в каплиці) Матері Божої, у яких я брав участь. Святу Літургію відслужив парох о. Мар'ян Струць в сослуженні о. Степана Хміляра, проповідь виголосив о. М. Струць. З його проповіді пробивалася неприхована радість, що громада об'єднано відзначає такі важливі події в історії українського народу, які відбулися 22-го січня 1918 і 22-го січня 1919 р. Про об'єднаність громади свідчили дві лави представників організованого громадянства, які прибули з організаційними і національними прапорами. Після Св. Літургії була відслужена Панахида за поляглих в обороні української держави.

Новістю у святкуванні Січневих роковин було зложення вінка під пам'ятником, що його здвигнено американським воякам, які полягли у війні у В'єтнамі. Вінок зложили представники молодечих організацій Мирон Депутат (від Пласту), Степан Мороз (від СУМА), при чому представники ветеранської станиці ім. Йосифа Грічка віддали поляглим салют крісовими стрілами, а Михайло Петришин — сурмою.

Основна частина святкувань відбулася у міській ратуші в залі нарад у післяобідніх годинах 22-го січня при заповненій учасниками залі. Святочне зібрання відкрила голова Комітету Даша Процик. Започатковано його молитвою, яку провів парох сусідньої Лякавани о. Володимир Вербицький. Після вступного церемоніялу як презентація національних і організаційних прапорів, що її перевів підполк. Мирослав Маланяк, приречення на прапор (члени СУМ-у і Пласту), салют поляглим (сурмач М. Петришин), відчитання підписаної 17-го січня проклямації (Анастасія Ільківська), прийшла черга на доповіді. Доповідь англійською мовою виголосила суддя Стейтового Верховного Суду Джеклін Кошіян (вірменського роду). Зі змісту її доповіді пробивалось добре обізнання з українською історією, правильне розуміння українських проблем. Як вірменка з походження, провела вона аналогію між долею свого і українського народу. Отець Мар'ян Струць звернув увагу на те, що запорукою успіху всякої дії є єдність. Він повторив висловлену на проповіді в церкві радість з приводу об'єднаного святкування.

Доповненням святкувань була мистецька частина: виступ двох жіночих хорів, гуртка бандуристів при „Рідній Школі" в Баффало, дует братів Мирона і Юрія Депутатів, деклямація Андрія Пришляка. Хори „Десна" із Сент Кетерінс (Канада) і „Мрія" при ОЖ ОЧСУ в Баффало співали окремо і об'єднано. Керувала ними та сама диригентка — Наталка Бабицька. Гурток бандуристів виступав під проводом Євгенії Лапко. Вірш Романа Купчинського що його продеклямував Андрій Пришляк, пов'язаний з подіями 1-го листопада 1918 року, а не із Січневими роковинами. Для святкування цих роковин надавався б вірш з іншим змістом. Приємно прозвучав голос братів Депутатів, які при акомпаньяменті ґітари бадьоро проспівали „Думу про Тютюнника". Усією програмою керував полк. американської армії д-р Андрій Дякун.

Цю під кожним оглядом вдалу імпрезу закінчено молитвою, що її провів о. настоятель УАПЦ Св. Тройці Володимир Чугай і співом українського національного гимну, яким присутні передали свою віру у відновлення Січневих подій.

Михайло Лоза

Чи лиш в СССР...

(Закінчення зі стор. 2)

підривають у громаді авторитет тих наших нових провідників на рідних землях. Вони вважають, що вони є незаступимі, єдино покликані керувати визвольними змаганнями. А все з метою утриматись на п'єдесталі і мати леґітимацію збирати фонди на „визвольну боротьбу". На жаль, ці наші еміґраційні „проводи" виявляють всі познаки політичної склерози, що таке прикре. Врешті колишні молодики-студенти ранніх сорокових років, це нині таки старики, склеротичне мислення яких виправдане навіть фізіологічно.

Кудою ми котимось, Боже? Чи є лік на політичну склерозу? Склероза природний прояв старіння. Ми явно бачимо до чого довела політична склероза совєтський політичний провід. Такі ж познаки політичної склерози в нашій еміґраційній дійсності переочуємо. Кому на користь?